

**PROTOCOL D'ACTUACIÓ ENTRE EL SERVEI D'ATENCIÓ
A LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE I DOMÈSTICA I L'ÀREA
DE MEDICINA LEGAL I FORENSE**

1. INTRODUCCIÓ

Aquest protocol ha estat elaborat pel Ministeri d’Afers Socials, Joventut i Igualtat, mitjançant l’Àrea de Polítiques d’Igualtat, i pel Ministeri de Justícia i Interior, mitjançant l’Àrea de Medicina Legal i Forense.

2. JUSTIFICACIÓ NORMATIVA

El document ha estat treballat en consideració al compliment de la Llei 1/2015, del 15 de gener, per a l’eradicació de la violència de gènere i la violència domèstica (en endavant, Llei 1/2015):

“Article 14. *Intervenció integral*

1. Per garantir la intervenció integral, professionals especialitzats prestaran assistència social, sanitària, psicològica i jurídica. Aquests professionals han d’actuar en col·laboració i en xarxa.

[...]

5. El Govern, a través dels departaments i dels serveis corresponents, ha d’elaborar protocols d’actuació que a més de preveure els procediments que s’han de seguir en cas d’intervenció, han d’establir els mecanismes que s’han de complir per recopilar proves per si existís un futur procés judicial.”

També s’han pres com a referència les previsions que conté el Conveni del Consell d’Europa de prevenció i lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica (en endavant, Conveni d’Istanbul).

3. PRINCIPIS D’ACTUACIÓ

Els principis rectors d’aquesta Guia de col·laboració són els mateixos que es preveuen a la Llei 1/2015, del 15 de gener, per a l’eradicació de la violència de gènere i la violència domèstica:

- **La prevenció com a eix fonamental i transversal:** el disseny de les polítiques i de les accions que s’han d’emprendre amb l’objectiu de prevenir i evitar accions, omissions o comportaments de violència de gènere i domèstica. Per això s’han de dissenyar estratègies que promoguin un canvi d’actitud de la societat en relació amb la prevenció i l’erradicació de les dites accions, omissions o comportaments, i fomentar estratègies de protecció i apoderament de les víctimes per evitar situacions de revictimització.

- **Intervenció integral:** la intervenció per prevenir i combatre situacions de violència de gènere i domèstica ha de ser multidisciplinària i interdisciplinària, i

ha d'englobar des de la detecció fins a la recuperació integral. Els professionals que hi intervinguin han d'acreditar una formació especialitzada en violència de gènere i domèstica, així com una formació específica per atendre els menors, en cas que s'hagi d'intervenir en aquest col·lectiu, i treballar de forma coordinada i en xarxa per evitar la victimització secundària.

- **Transversalitat de gènere:** les polítiques i les actuacions que s'han de dur a terme s'han d'enfocar des de la perspectiva del gènere per poder eliminar la discriminació social i les conductes sexistes que fomenten la violència de gènere i la domèstica, o altres discriminacions i desigualtats.

4. IDENTIFICACIÓ DELS SERVEIS

- a. Servei d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere (d'ara endavant, "SAVVG"), i Servei d'Atenció a les Víctimes de la Violència Domèstica (d'ara endavant, "SAVVDF"), adscrits a l'Àrea de Polítiques d'Igualtat**

L'Àrea de Polítiques d'Igualtat va ser creada mitjançant decret del 23 de setembre de 2015 del Ministeri de Salut, Afers Socials i Ocupació, i va integrar i coordinar l'Equip d'Atenció Integral a la Dona.

Posteriorment, amb el Decret del 27 de gener de 2016 d'estructuració del Ministeri d'Afers Socials, Justícia i Interior, l'Àrea de Polítiques d'Igualtat queda adscrita al Departament d'Afers Socials, i dins de la pròpia organització de l'Àrea l'Equip d'Atenció Integral a la Dona s'anomena Servei d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere (endavant, "SAVVG"). Per altra banda, es crea el Servei d'Atenció a Víctimes de Violència Domèstica i Familiar (SAVVDF).

La funció principal d'aquests serveis és oferir a les víctimes una atenció integral des de les vessants socials, psicològica i jurídica, d'acord amb els principis d'actuació de la Llei 1/2015, del 15 de gener, per a l'eradicació de la violència de gènere i domèstica; la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i socio-sanitaris i els protocols d'actuació i les directrius establerts i acordats per la Comissió Nacional de Prevenció de la Violència de Gènere i Domèstica.

El SAVVG pertany a l'Àrea de Polítiques d'Igualtat del Ministeri d'Afers Socials, Joventut i Igualtat. Es tracta d'un recurs especialitzat per a les víctimes de la violència de gènere que ofereix una atenció integral i interdisciplinària amb l'objectiu d'oferir informació, suport, atenció, tractament i rehabilitació a les dones i als seus fills i filles menors d'edat que pateixin o hagin patit situacions de violència física, psicològica, sexual o de qualsevol altre tipus, així com violència en qualsevol altre àmbit.

El SAVVDF pertany a l'Àrea de Polítiques d'Igualtat del Ministeri d'Afers Socials, Joventut i Igualtat. Es tracta d'un recurs especialitzat per a les víctimes de la violència domèstica que ofereix una atenció integral i interdisciplinària amb l'objectiu d'oferir informació, suport, atenció, tractament i rehabilitació a les persones que pateixen o hagin patit situacions de violència física, sexual, psicològica o econòmica que es produeixin en el si de la família o de la llar, o entre antics o actuals cònjuges o parelles, independentment del fet que l'autor del delictes comparteixi o hagi compartit el domicili amb la víctima. Són casos de violència domèstica o familiar comunament detectats: gent gran o persones amb discapacitat que pateixen violència per part d'un familiar o persona cuidadora, violència entre germans, violència entre cònjuges sense raons de gènere, violència filio-parental, violència en parelles LGTBIQ+ i homes maltractats per la seva parella.

b. Àrea de Medicina Legal i Forense (d'ara endavant, "AMLF"), adscrita al Departament de Justícia i Interior

L'Àrea de Medicina Legal i Forense va ser creada mitjançant el Decret del 14 d'agost del 1996 de creació del Departament de Medicina Legal, que posteriorment va ser modificat mitjançant el Decret del 20 d'abril del 2005 de modificació de l'article 10 del Decret anterior.

La funció principal d'aquest servei, d'acord amb el Decret del 14 d'agost del 1996 i amb el Codi de processament penal, és d'oferir a l'Administració de justícia les màximes garanties científiques en matèria de medicina forense i altres assessoraments mèdics.

En l'àmbit de la violència envers les dones i en la violència familiar, les funcions d'aquest servei consisteixen a fer una valoració del dany corporal completa, ja sigui sobre lesions físiques com psíquiques, de les víctimes en els casos d'agressions o maltractaments puntuals o continuats.

Per altra banda, en el cas de delictes sexuals produïts en el context de violència de gènere o de violència familiar, també s'ha de procedir a l'exploració física de la víctima mitjançant l'activació del Codi Lila per tal de valorar la plausibilitat dels dits delictes i les seves conseqüències. Posteriorment, el batlle o tribunal podrà sol·licitar una valoració completa del dany corporal de la víctima, que podrà incloure també lesions psíquiques.

5. OBJECTE

La violència envers les dones, o la violència de gènere, així com la violència domèstica, o familiar, requereixen respostes eficaces i coordinades entre tots els àmbits professionals que participen de la seva prevenció, detecció, intervenció i reparació. La Llei 1/2015, del 15 de gener, per a l'eradicació de la violència de gènere i domèstica estableix els protocols d'actuació com a normes d'actuació en cas d'intervenció per garantir homogeneïtat i qualitat en la prestació de l'assistència i la protecció de la víctima, i evitar la victimització secundària.

L'experiència de l'atenció amb víctimes ha posat de manifest la necessitat de comptar amb una coordinació efectiva entre els diferents perfils professionals, amb l'objectiu d'oferir, al més aviat possible, una resposta eficaç que permeti assessorar l'òrgan judicial sobre les mesures necessàries per a la protecció efectiva de la víctima de violència de gènere i violència domèstica, i amb la finalitat última de prestar un servei públic de qualitat.

Aquest protocol, d'acord amb l'article 14.5 de la Llei 1/2015, del 15 de gener, per a l'eradicació de la violència de gènere i domèstica, ha estat elaborat amb l'objecte d'establir un canal de derivació clar, àgil i efectiu entre el SAVVG, el SAVVDF i l'AMLF.

D'aquesta manera, s'estableixen les línies de derivació i d'actuació entre el SAVVG, el SAVVDF i l'AMLF per tal de definir una intervenció que permeti assegurar la correcta atenció i protecció d'aquests casos.

Els objectius generals són els següents:

- Millorar els procediments de detecció, notificació, avaluació, intervenció i seguiment.
- Prevenir la victimització secundària.
- Facilitar la valoració medicoforense de les lesions psicològiques sofertes per les víctimes de violència de gènere o domèstica, aconseguint informes més complets.
- Agilitzar la transmissió d'informació i documentació entre els serveis SAVVG, SAVVDF i AMLF.

6. PROCEDIMENT

DEMANDA D'INFORME

L'actuació de l'Àrea de Medicina Legal i Forense, en el context de reconeixement medicoforense de víctimes d'infraccions penals, en aquest cas víctimes en context de violència de gènere i violència domèstica, està subscripta d'acord amb les directrius establertes en el Protocol d'actuació entre el departament de Policia i l'Àrea de Medicina Legal i Forense. El facultatiu de l'AMLF intervindrà, d'acord amb les directrius del Protocol, en matèria de reconeixement medicoforense per avaluar les possibles lesions (físiques i/o psicològiques) mitjançant un informe medicoforense (pericial). En aquest context, l'exploració medicoforense té per objectiu fer una valoració de les lesions agudes de la víctima i de les possibles repercussions; en la majoria dels casos no és necessària la col·laboració de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat.

Per altra banda, l'actuació del metge forense també es requereix en el marc d'un procediment judicial i ja sota les directrius del batlle o el tribunal corresponent o del Ministeri Fiscal. En aquest cas, la funció del metge forense és fer una valoració completa del dany corporal i/o psicològic de la víctima en la qual s'han de donar a conèixer les lesions físiques i/o psíquiques derivades dels fets, així com el tractament necessari, el temps d'estabilització i altres perjudicis associats. En el context d'aquesta exploració, sempre previ requeriment per escrit del batlle, del tribunal corresponent o del Ministeri Fiscal, l'AMLF podrà sol·licitar a l'Àrea de Polítiques d'Igualtat, mitjançant el SAVVG i el SAVVDF, un informe psicosocial en el supòsit que la víctima estigui vinculada al servei sobre el seguiment efectuat i la valoració de la situació de violència de gènere i/o domèstica.

Procediment per demanar un informe psicosocial al SAVVG i al SAVVDF:

a) L'AMLF, sempre previ requeriment per escrit del batlle, del tribunal corresponent o del Ministeri Fiscal, enviarà una demanda per escrit a l'Àrea de Polítiques d'Igualtat mitjançant correu electrònic amb les dades de la víctima:

i) Si es tracta d'un cas en el qual SAVVG i SAVVDF disposen d'antecedents d'intervenció, s'acordarà una data per a l'entrega de l'informe psicosocial a l'AMLF. Aquesta data haurà de ser en tot cas prèvia a la data de lliurament de l'informe medicoforense a l'autoritat judicial.

ii) Si es tracta d'un cas en el qual no es disposa d'antecedents, s'informarà l'AMLF que no es disposa d'informació addicional.

Es reserva la possibilitat d'utilitzar l'eina del certificat electrònic del Govern per garantir més protecció de les dades personals.

b) L'informe psicosocial haurà de comptar amb els punts següents:

- i) Data inici i finalització, si escau, de la intervenció del SAVVG / SAVVDF.
- ii) Perfil de professionals que han intervingut en el cas i tipus d'intervenció efectuada.
- iii) Motiu de consulta i objectius de la intervenció efectuada.
- iv) Identificació d'indicadors de sospita i/o risc de violència de gènere i de violència domèstica.
- v) Simptomatologia detectada i evolució.
- vi) Tractament establert i possibles modificacions (psicoteràpic i, si es coneix, psicofarmacològic).
- vii) Tancament de l'expedient i motiu de l'alta, si escau.
- viii) Altra informació rellevant segons la casuística.

c) El SAVVG i el SAVVDF entregaran l'informe al professional medicoforens mitjançant l'enviament del document en format PDF a l'adreça electrònica de l'AMLF.

d) L'AMLF haurà de notificar la recepció de l'informe psicosocial enviat pel SAVVG o el SAVVDF.

e) L'AMLF podrà sol·licitar més informació o esclarir dubtes que puguin sorgir respecte de l'informe, efectuant el mateix procediment esmentat anteriorment.

En qualsevol cas, l'informe que lliuri l'AMLF al batlle, al tribunal o al Ministeri Fiscal haurà de fer constar la informació rebuda pel SAVVG o el SAVVDF i les seves valoracions concretes, i adjuntar una còpia en el mateix informe del document que li haurà estat lliurat pels serveis esmentats.

7. ADRECES ELECTRÒNIQUES DESIGNADES PER A LA DERIVACIÓ

- **SAVVG / SAVVDF:** <igualtat@govern.ad> amb c. c. a <mireia_porras@govern.ad>

- **AMLF:** medicina_forense@govern.ad amb c. c. a <carlos_herrero@govern.ad>

8. PROTECCIÓ DE DADES PERSONALS

Comunicació de dades personals

D'acord amb la disposició addicional segona (*Intercanvi de dades*), el Govern i la resta d'entitats que intervinguin, d'acord amb la Llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals i les normes que la desenvolupen, es poden comunicar les dades per donar compliment a les disposicions previstes en aquesta Llei.